

1. Gaia

Medikamentuen preskripzio arrazionala

Medikamentuen preskripzio edo agintze arrazionala

1. Farmakologia terapeutika sendagarriaren nahitaezko oinarria bezala
2. Medikamentuen hautaketa arrazionala
3. Onura/arrisku erlazioa ezarri: “farmakoa-pazientea-egoera bereziak” triangeluaren elkarrekintzak
4. Medikamentuak zentzuz agintzeko prozesua
5. Medikamentu pertsonalaren hautaketa (P) eta ordezkioak

Medikamentuen agintze arrazionala

1. Farmacologia terapeutika sendagarriaren nahitaezko oinarria bezala

Farmacologia klinikoa

Espezialitate medikoa

Helburu nagusia: farmakoen erabilpen egokia gaixoarengan

Ahalik eta onura terapeutiko handiena lortu pazientearen segurtasuna zainduz
(Onura-arrisku erlazioa)

Medikamentuen agintze arrazionala

1. Farmacologia terapeutika sendagarriaren nahitazko oinarria bezala

Farmakoen erabilpen
segurua eta eraginkorra

Farmakoa eta bere ezaugarriak sakonki ezagutu
behar dira ahalik eta modu egokienean
erabiltzeko klinikan

Heziketa odontologian

Farmakoak eman berezitasun odontologikoko egoera kliniko desberdinetan

Egoera berezika kontuan izan (diatetesa, HTA, kardiopatiak...)

Medikamentuen agintze arrazionala

2. Medikamentuen hautaketa arrazionala

Farmakologia Kliniko Aplikatuaren helburua: **Medikamentuen erabilpen arrazionala**

Medikamentuen erabilpen arrazionalaren definizioa (OME, 1985):

“Pazienteak bere behar klinikoen araberako farmakoak hartzen ditu, banakako beharizanei dagozkien dosietan, ahalik eta denbora epe laburrenez eta diru koste txikienean bai pazientearentzat eta baita komunitatearentzat ere”

Medikamentuen agintze arrazionala

2. Medikamentuen hautaketa arrazionala

Nola aukeratu eraginkortasun eta segurtasun frogatudun tratamendua:

- ✓ Farmakologiako ezagutza teorikoak
- ✓ Esperientzia pertsonala
- ✓ Prestakuntza berezidun profesionalengandik jasandako esperientzia
- ✓ Ebidentzian oinarritutako gida terapeutikoen gomendioak
- ✓ Industria farmazeutikoak emandako informazioa

Medikamentuen agintze arrazionala

2. Medikamentuen hautaketa arrazionala

Gaur egungo arazoak

- ✓ Agintzen diren medikamentuen %50a, modu ez egokian agindu edo saltzen dira
- ✓ Herrialde askotan, antibiotikoen ia 2/3 agindu mediko gabe erabiltzen dira
- ✓ Munduko populazioaren %33ak ez ditu oinarrizko medikamenturik eskuragarri
- ✓ Pazienteen %50ak modu ez egokian hartzen ditu medikamentuak
- ✓ Ospitaletan egindako preskripzioen % 4-5ak akatsak dituzte

Medikamentuen agintze arrazionala

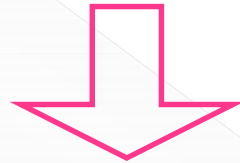
2. Medikamentuen hautaketa arrazionala

Gaur egungo arazoa:

↑ Erikortasuna/Hilkortasuna/Kostea

Farmakoen erabilpenaren ondoriozko 160.000 heriotza eta 2 milioi erreakzio kaltegarri larri urtean balioztatzen dira

Medikamentuen erabilpen ez-egokia ospitaleratzeen %8-10-en jatorria da, 65 urte baino gehiagodun pazienteen ospitaleratzeen %25aren zergatia, hirietako larrialdi zerbitzuen kontsulten % 10-15aren arrazoia, eta emandako tratamenduen emaitz ez-egokien %50aren jatorria.

Ernst FR, Grizzle AJ. Drug-related morbidity and mortality: updating the cost-of-illness model. J. Am. Pharm. Assoc. (2001).

González García Ginés, Tarragona Sonia y De la Puente Catalina, "Medicamentos: Salud, Política y Economía". Ediciones ISALUD, (2005).

Medikamentuen agintze arrazionala

2. Medikamentuen hautaketa arrazionala

Medikamentuen erabilpen EZ arrazionalaren arazo nagusiak:

Pazienteek medikamentu gehiegi hartzen dituzte (polifarmazia)

Medikamentu antimikrobiarren erabilpen ez-egokia, sarritan dosiak ez dira zuzenak edo infekzio ez bakterianoetan ematen diranean.

Agindutako medikamentua egokia da baina administrazio-bidea, dosia edo iraupena ez dira zuzenak.

Agindutakoa ez dator bat jarraibide klinikoekin

Automedikazio ez-egokia, sarritan errezeta medikodun medikamentuekin

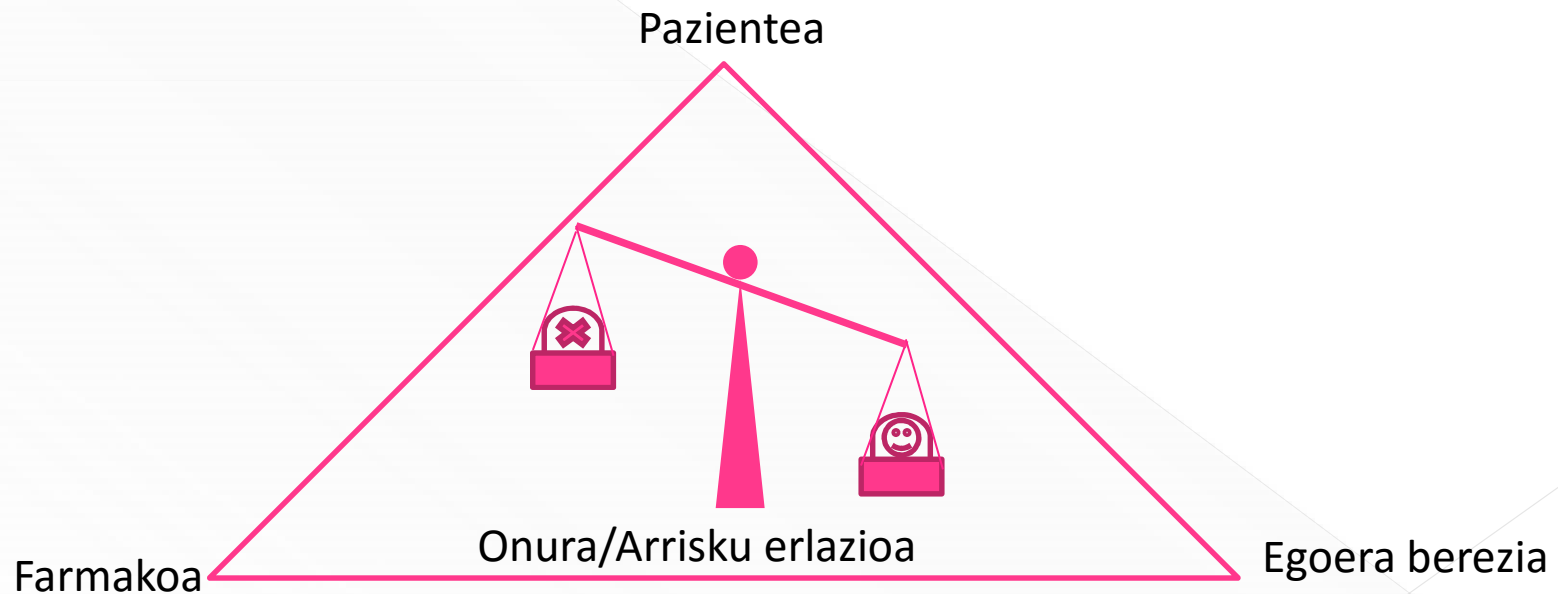
Koste handiko medikamentuak agindu behar gabe

Medikamentua agindu terapiak ez duenean eskatzen medikaziorik

Medikamentuen agintze arrazionala

3. Onura/arrisku erlazioa ezarri: “farmakoa-pazientea-egoera bereziak” triangeluaren elkarrekintzak

Paziente bakoitzarekin medikamentuen erabilpen arrazionala egin behar da, espero diren onuren analisisan, arriskueta eta tratamenduaren kostean oinarriturik.

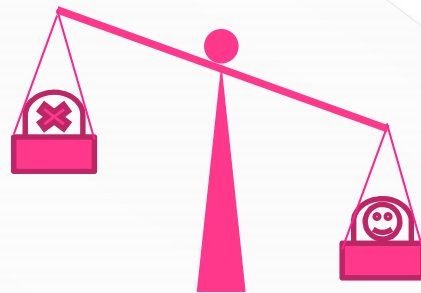
Medikamentuen agintze arrazionala

3. Onura/arrisku erlazioa ezarri: “farmakoa-pazientea-egoera bereziak” triangeluaren elkarrekintzak

Nola ezarri onura/arrisku erlazioa?:

Saio kliniko kontrolatuak

Saio kliniko kontrolatuen metaanalisiak

Onura/arrisku erlazioa

Medikamentuen agintze arrazionala

4. Medikamentuak zentzuz agintzeko prozesua

“ Pazienteak bere behar klinikoen arabera medikazio egokia hartu behar du, banakako dosietan, denbora epe zuzenean eta ahalik eta diru kosto txikienarekin, berarentzat eta komunitatearentzat”

OME, 1985

OMEren agindu egokiaren gida. Jarraibideak:

1. Pazientearen arazoa definitu (diagnostikoa)
2. Helburu terapeutiko zehaztu
3. Eraginkortasun eta segurtasun frogatudun tratamenduak aukeratu
4. Agindua arduraz idatzi
5. Pazienteari behar den informazio eta jarraibideak eman
6. Tratamendua gainbegiratu

Medikamentuen agintze arrazionala

5. Medikamentu pertsonala (P) eta ordezekoak aukeratu

Nola aukeratu pazientearentzat farmako egokia ahalik eta denbora laburrenean?

⇒ P medikamentuak erabiliz

P medikamentuak modu ohikoenean agintzen direnak dira eta profesionalarentzat ezagunenak

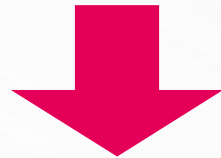
Farmakoaren izena

Era farmazeutikoa

Administrazio modua

Tratamenduaren iraupena

Medikamentu gutxi erabiltzea eta hauek ondo ezagutzea seguruagoa da

Formularioa edo txostena egin

Medikamentuen agintze arrazionala

5. Medikamentu pertsonala (P) eta ordezkioak aukeratu

P medikamentuak aukeratzeko jarraibideak

1. Diagnostikoa definitu

P medikamentu bat aukeratzen denean, lehen aukerako farmako bat amankomuneko patologia batentzat aukeratu ari gara (ez paziente zehatz batentzat)

Gaixotasunaren fisiopatologia ezagutu behar da

2. Helburu terapeutikoa definitu

Zehazki tratamenduarekin zer lortu nahi den definitu behar da

Ahalik eta hoberen definitu behar da helburu terapeutikoa, P medikamentua errezago aukeratzeko

3. Talde terapeutiko eraginkorren zerrenda egin

TALDE FARMAKOLOGIKOA aukeratu (~70) farmako zehatza baino lehen

Medikamentuen agintze arrazionala

5. Medikamentu pertsonala (P) eta ordezekoak aukeratu

P medikamentuak aukeratzeko jarraibideak

4. Aurretik ezarritako irizpideak jarraituz talde eraginkorra aukeratu

Talde farmakologikoa alderatzeko kontuan hartu beharko dira:

Ezaugarri farmakologikoak (datu FZ eta FD)

Eraginkortasuna (saio klinikoak)

Segurtasuna (eragin desiragaitzak eta toxikotasuna)

Egokitasuna (kontraindikazioak, elkarrekintzak...)

Tratamenduaren kostea

5. P medikamentua aukeratu

Farmako bat eta era farmazeutiko bat aukeratu

Administrazio eredu estandarra aukeratu

Tratamenduaren iraupen estandarra aukeratu

Medikamentuen agintze arrazionala

5. Medikamentu pertsonala (P) eta ordezekoak aukeratu

P medikamentuak herrialde batetik bestera aldatzen dira, baita profesional desberdinen artean ere, arrazoi desberdinak direla eta: kostean eta eskuragarritasunean aldeak, herrialdeen formularioak eta medikamentu esentzialen zerrenden arteko aldeak, kultura medikoa eta informazioaren interpretazioa...)

Hala ere, erabilgarritasun orokorra dute → eguneroko jarduera klinikoan medikamentuen bilaketa errepikatuak saihestu

Medikamentuen agintze arrazionala

5. Medikamentu pertsonala (P) eta ordezekoak aukeratu

Ez dira gauza bera P medikamentua eta P tratamendua

Gaixotasun guztien ez dute behar tratamendu farmakologikoa

P tratamendu guztiek ez dute barneratzen P medikamentua

